

RECERCA DE LLEVATS AUTÒCTONS DE GARNATXA BLANCA

Gandesa, 26 d'octubre de 2011

M. C. Masqué, J. Valiente, X. Elorduy (1)

B. Zaplana (2)

E. Bertran, A. Puig (3)

(1) Estació de Viticultura i Enologia de Reus (INCAVI)

(2) Consell Regulador DO Terra Alta

(3) Estació de Viticultura i Enologia de Vilafranca (INCAVI)

INCAVI

Institut Català de la Vinya i el Vi

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural**

**CONSELL REGULADOR
DENOMINACIÓ D'ORIGEN
TERRA ALTA**

INTRODUCCIÓ

- **El Plà Estratègic de la Garnatxa blanc impulsat pel Consell Regulador DO Terra Alta té com objectiu principal:**

L'obtenció de vins amb característiques i estil diferenciat identificables amb la zona de la DO Terra Alta

Coneixement de la població autòctona de llevats amb capacitat per a ajudar a obtenir vins de la varietat Garnatxa blanca amb la seva màxima expressió varietal

RECUPERAR I POTENCIAR LA TIPICITAT DELS VINS

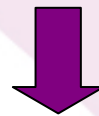
INTRODUCCIÓ

ESTÀ JUSTIFICAT SEMBRAR UNA SOCA DE LLEVAT SELECCIONAT ?

- EVITAR DESVIACIONS ORGANOLÈPTIQUES
- ASSEGURAMENT D'UNA BONA CINÈTICA FERMENTATIVA
- ASSEGURAR LA **QUALITAT** DEL PRODUCTE FINAL

SELECCIÓ DE SOQUES DE LLEVAT AUTÒCTONES PRÒPIES:
AUTENTICITAT DEL VI PRODUÏT

INTRODUCCIÓ

➤ Col·laboració INCAVI, DO TERRA ALTA, LAFFORT SA:

Projecte d'aïllament i selecció de llevats autòctons de la Terra Alta a partir de vinificacions de la varietat Garnatxa blanca

➤ Verema 2009 :

- » Celler SAT La Botera
- » Coop. Agric. de La Pobla de Massaluca
- » Coop. Agric. de Gandesa

➤ Verema 2010 i 2011:

- » Coop. St. Josep de Bot
- » Coop. Agric. de Gandesa
- » Celler Cooperatiu de Batea

OBJECTIUS

- **Aïllar i identificar en varis anys consecutius els llevats autòctons procedents de fermentacions alcohòliques espontànies de raïms de garnatxa blanca de la zona de la TA.**
- **Crear un banc de soques de llevat per a un posterior estudi del seu potencial enològic en aquest tipus de vinificacions, caracteritzades per l'origen de la seva matèria primera**

METODOLOGIA

- **FA ESPONTÀNIA** en 3 cellers de la zona
- **Most de granatxa blanca:**
  - Una fermentació espontània
  - Una fermentació induïda
- **Mostreig:**
  - En dos punts de la FA:

-
- Meitat FA ($\rho=1060-1040$)
  - Final FA ($\rho \leq 1000$)

Aïllament llevats

- **Most inicial** : congelat per a analítiques i proves posteriors
- **Vi final** : caracterització aromàtica

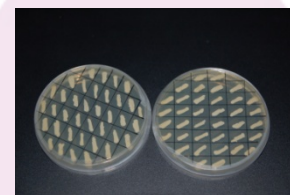
Aïllament de llevats

mostra

Agar sabouraud
cloramfenicol

50-75 colònies

Anàlisi del perfil de restricció de
l'ADN mitocondrial de cada soca

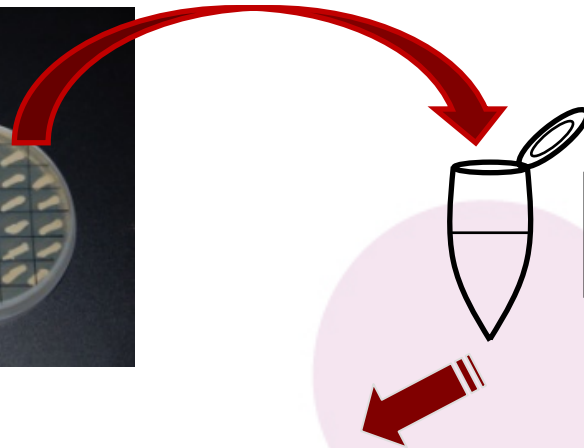
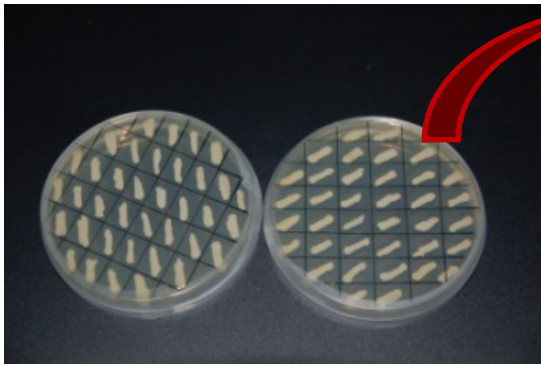

Congelació soques
amb major % implantació

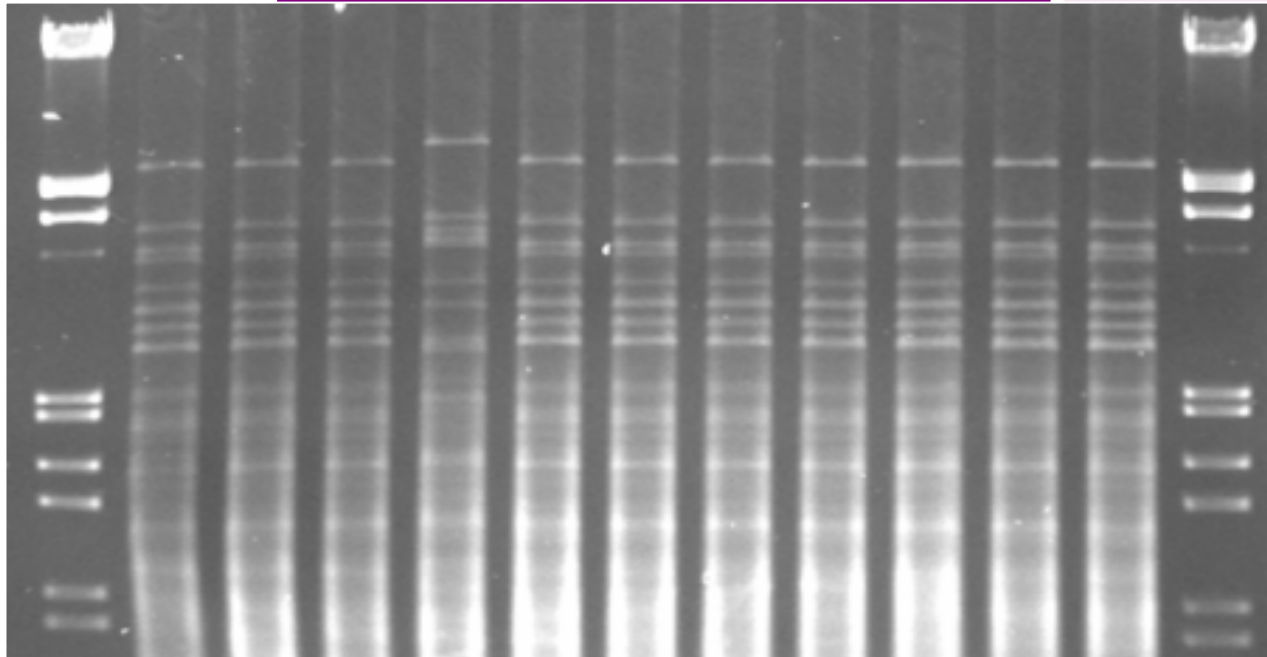

**SELECCIÓ SEGONS EL
POTENCIAL FERMENTATIU I
QUALITATIU**

Estudi de l'ADN mitocondrial de les soques

1,5 ml de
medi

ADN mit

ió

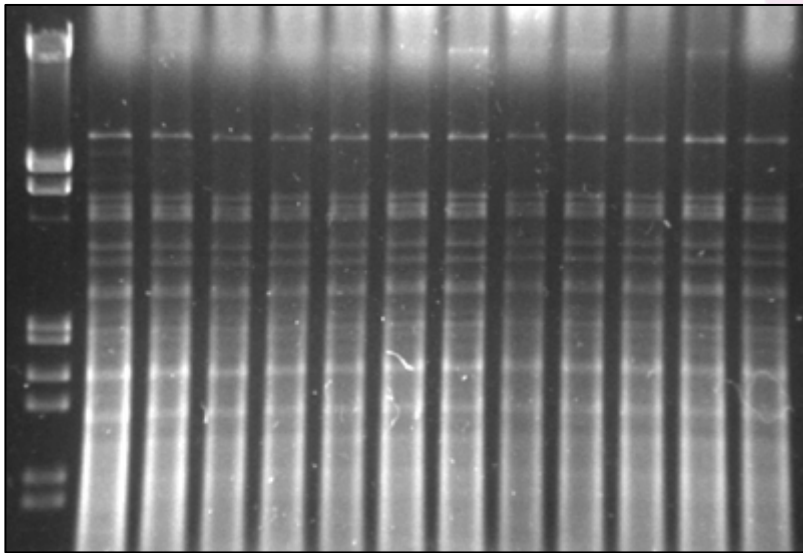
ADN
nuclear

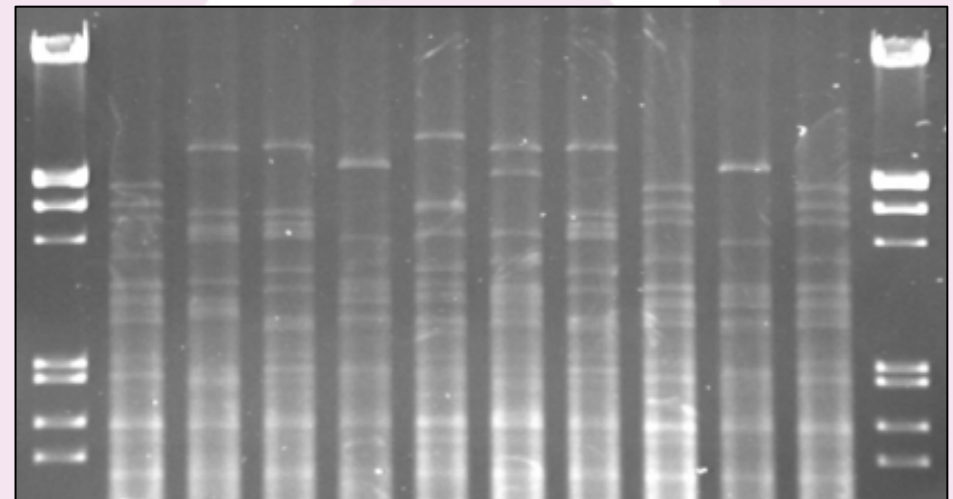

RESULTATS

ESTUDI de la IMPOSICIÓ DE SOQUES DE *Saccharomyces cerevisiae* MITJANÇANT L'ANÀLISI DE L'ADN MITOCONDRIAL

FERMENTACIÓ SEMBRADA
amb LLEVAT SELECCIONAT

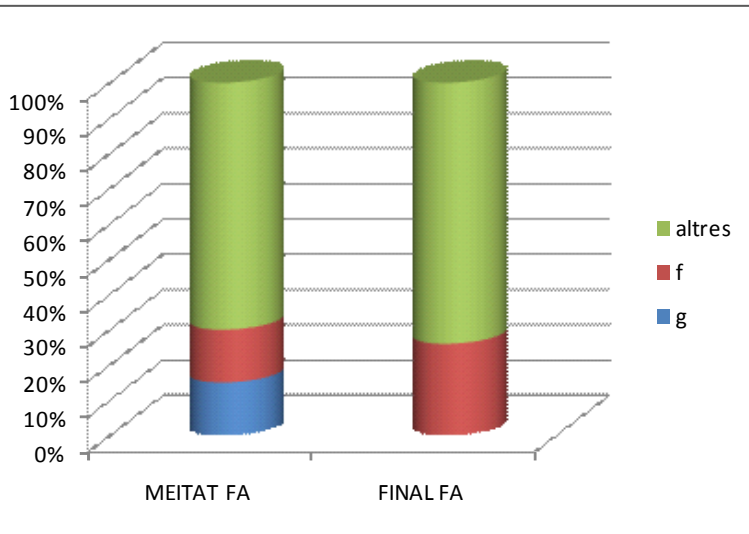

a b c d e f c a g h

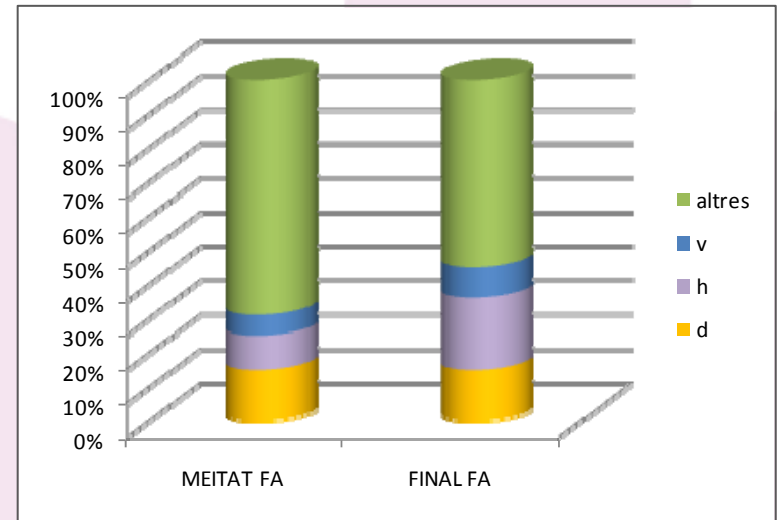
FERMENTACIÓ ESPONTÀNIA

RESULTATS: 2009

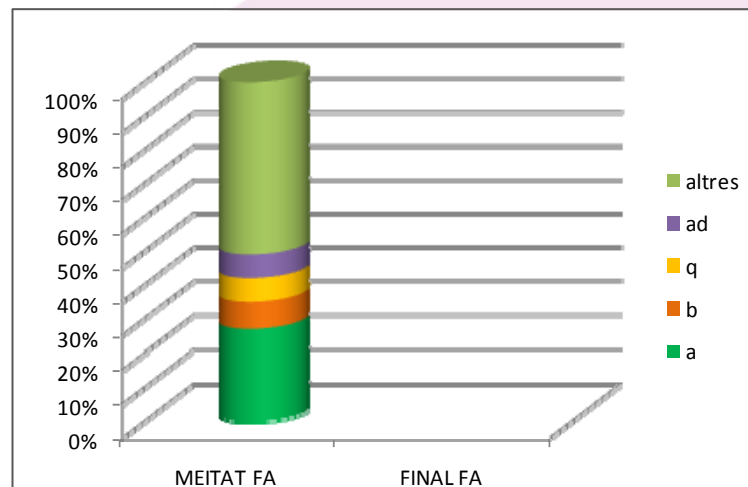
COOP. LA POBLA DE MASSALUCA

CELLER SAT LA BOTERA

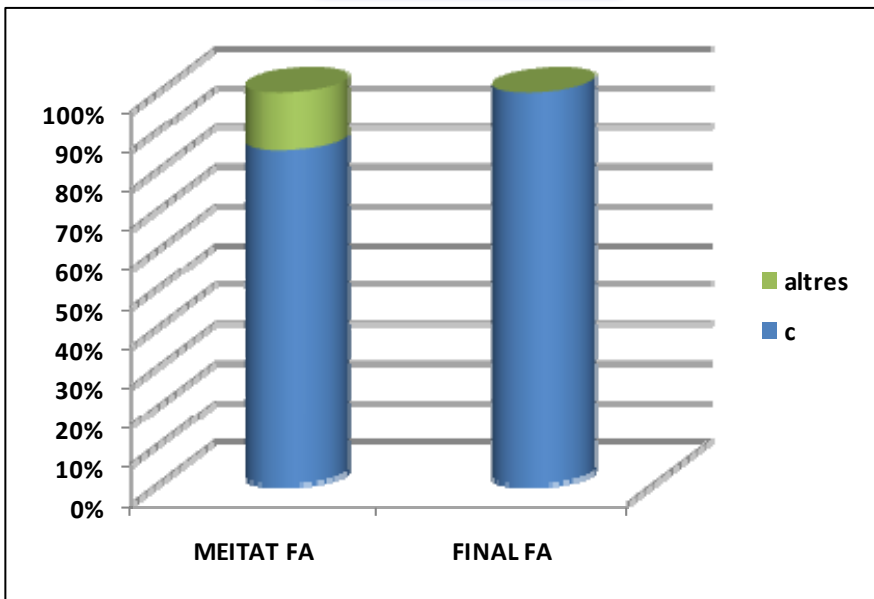

COOP. DE GANDESA

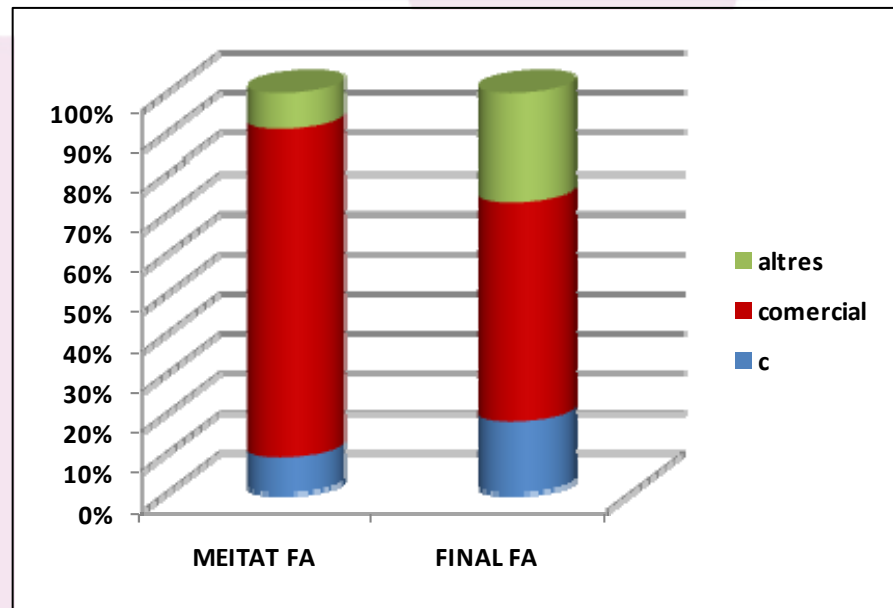

RESULTATS: 2010 Coop. de Bot

FA espontània

FA induïda amb llevat comercial

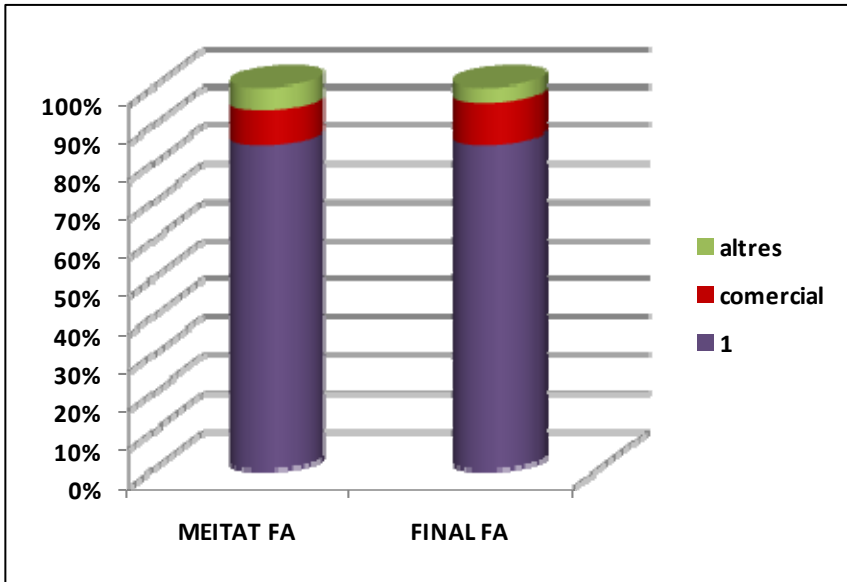

Soca c congelada

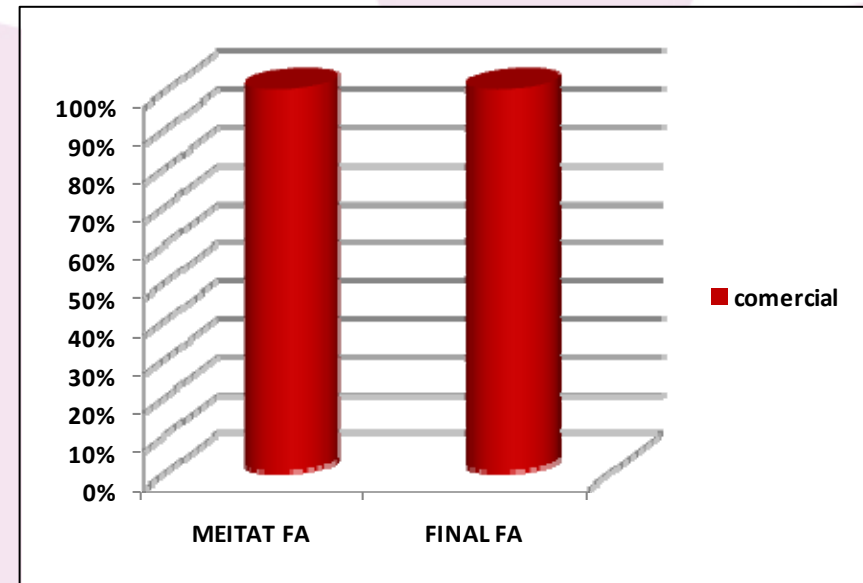
- ✓ % implantació molt alt fins i tot en el dipòsit de FA induïda
- ✓ Abans procés selecció caldrà descartar que no sigui una soca comercial utilitzada anteriorment al celler
- ✓ Cal veure si la seva presència es repeteix en veremes posteriors

RESULTATS: 2010 Coop. de Gandesa

FA espontània

FA induïda amb llevat comercial

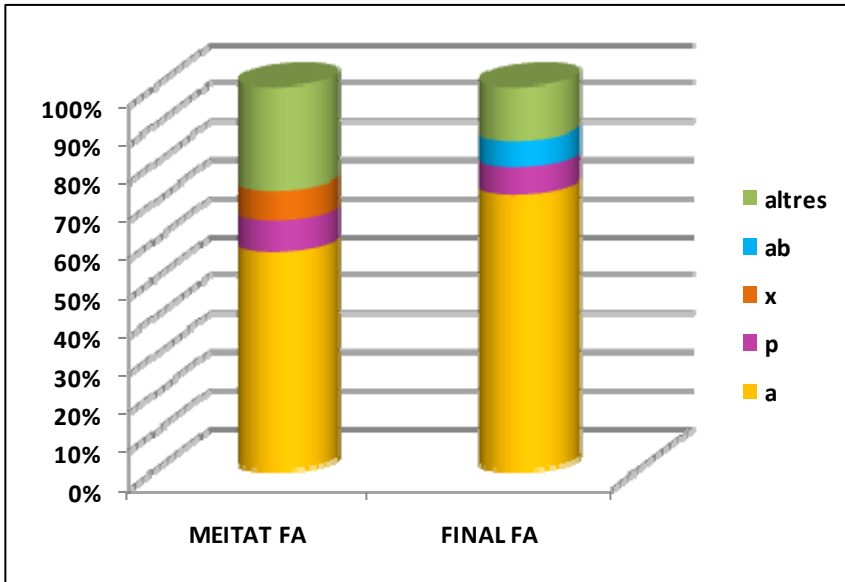

Soca 1 congelada

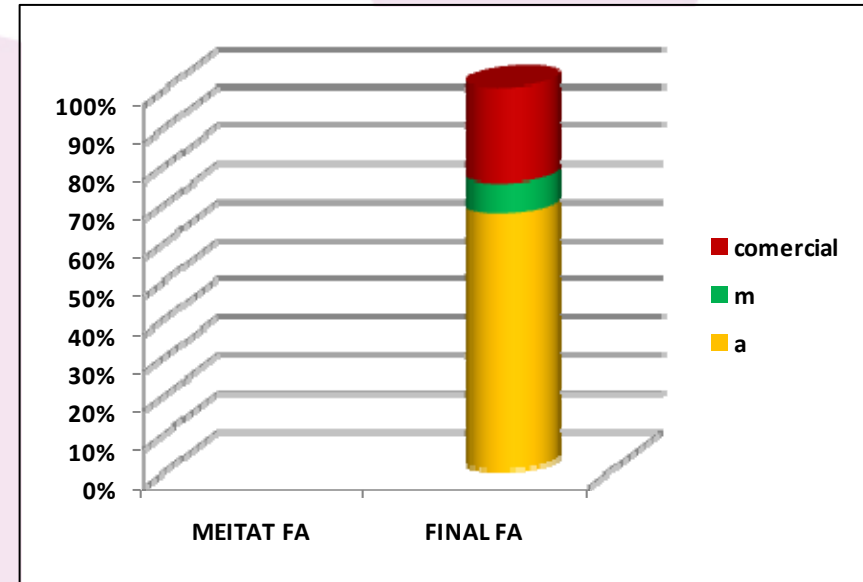
- ✓ % implantació molt alt per tant abans procés selecció caldrà descartar que no sigui una soca comercial utilitzada anteriorment al celler
- ✓ No coincideix amb cap soca de aïllada la verema anterior
- ✓ Cal veure si la seva presència es repeteix en veremes posteriors

RESULTATS: 2010 Celler Coop. de Batea

FA espontània

FA induïda amb llevat comercial

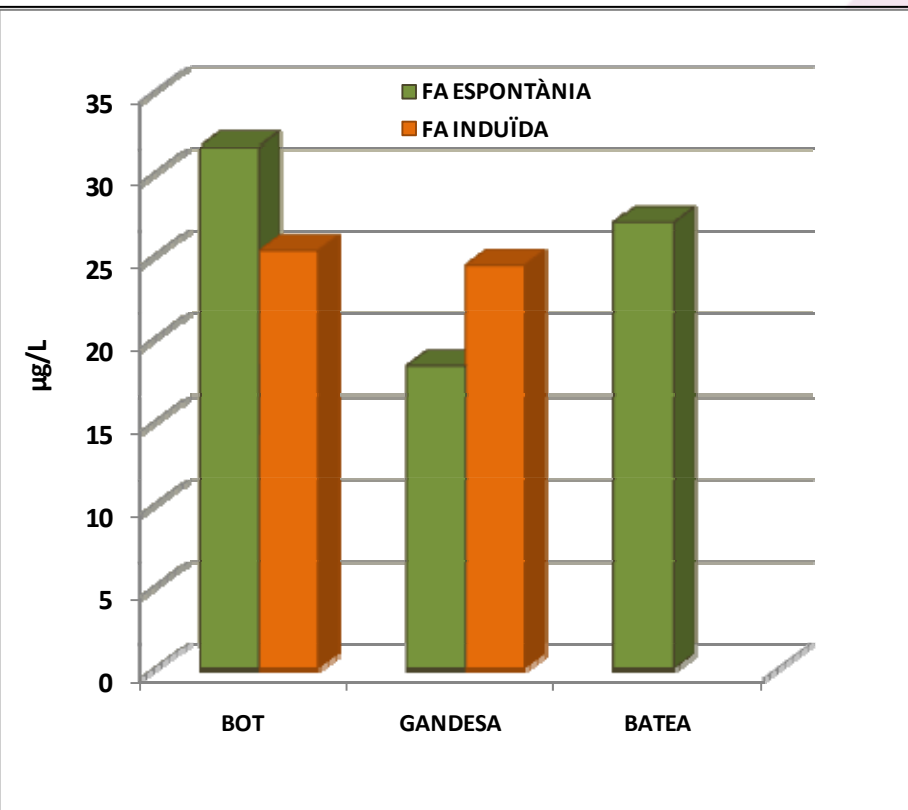

Soques a,p,x,ab congelades

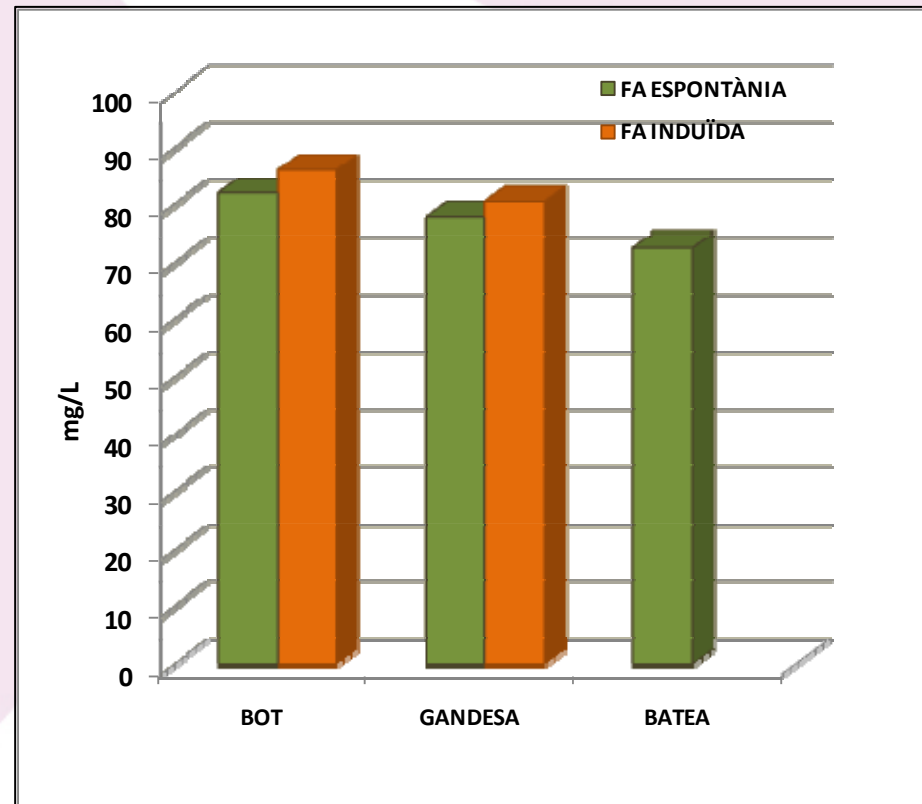
- ✓ % implantació soca a bastant alt per tant abans procés selecció caldrà descartar que no sigui una soca comercial utilitzada anteriorment al celler
- ✓ En la FA induïda la soca comercial no s'ha implantat del tot
- ✓ Cal veure si la seva presència d'aquestes soques es repeteix en veremes posteriors

RESULTATS: *Perfil aromàtic*

AROMES VARIETALS

AROMES FERMENTATIUS

RESULTATS: 2011

- **S'han fet els aïllaments dels llevats en els mateixos cellers que al 2010.**
- **Per cada celler s'han aïllat unes 75 soques a partir d'un dipòsit amb FA espontània i es mantenen a la nevera a l'espera d'iniciar les anàlisi dels perfils de restricció de l'ADN mitocondrial.**
- **També s'ha fet un seguiment d'una FA induïda amb soca comercial en el mateix most per a controlar la implantació d'aquesta soca.**

TREBALLS A DUR A TERME EN UN FUTUR

- Fer aïllaments en els mateixos cellers almenys una verema més
- Comprovar quines són les soques de llevat que s'han anat repetint cada any
- Fer proves de selecció segons criteris enològics de les soques de llevat aïllades com a majoritàries

Llevats seleccionats per a induir FA en Garnatxa Blanca

Moltes gràcies

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural**

INCAVI
Institut Català de la Vinya i el Vi

